

Beskæftigelsesplan 2017

Jobcenter Jammerbugt

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
Overordnede fokusområder i Jammerbugt Kommune	4
Rammevilkår for indsatserne	5
Fokusområderne	7
Ungeindsats	7
Samarbejdet med virksomhederne	8
Bilag 1 – ministerens mål	10
Bilag 2 – 2017 Jammerbugt Kommunes mål	10
Kvalitative:	10
Kvantitative:.....	10
Bilag 3 – Oversigt over indsatser og aktiviteter	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Bilag 4 – Ungeindsatsplan	11

Indledning

En beskæftigelsesplan er en plan for, hvilke områder i beskæftigelsesindsatsen der vil være fokus på det kommende år og for, hvordan kommunen vil imødekomme udfordringer på beskæftigelsesområdet. Beskæftigelsesplan 2017 sikrer således sammenhæng mellem de beskæftigelsespolitiske udfordringer og de politiske mål og prioriteringer for indsatsen. Indsatsen tilrettelægges inden for de rammer, som følger af lovgivningen, beskæftigelsesministerens udmeldte mål samt af de budget- og ressourcemæssige rammer, som fremgår af det kommunale budget.

Ministerens 2017 mål

Beskæftigelsesministeren har udmeldt nye beskæftigelsespolitiske mål for 2017 den 24. juni 2016.

I 2017 er målene:

- Mål 1: Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.
- Mål 2: Flere unge skal have en uddannelse.
- Mål 3: Borgere i udkanten af arbejdsmarkedet, herunder langtidsledige kontanthjælpsmodtagere, skal tættere på arbejdsmarkedet.
- Mål 4: Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende.

Overordnede fokusområder i Jammerbugt Kommune

I lighed med tidligere år har Beskæftigelsesudvalget og Det Lokale Beskæftigelsesråd i Jammerbugt Kommune drøftet fokusområder for årets beskæftigelsesplan.

Det blev således besluttet, at der er to helt overordnede fokusområder i 2017:

1. Ungeindsatsen
2. Samarbejdet med virksomhederne

At det er besluttet, at der er to hovedfokusområder i 2017, betyder ikke, at andre målgrupper for beskæftigelsesindsatsen ikke skal prioriteres. Der er eksempelvis også i 2017 fokus på sygedagpengemodtagere, og de indsatser som skal til, for at hjælpe denne gruppe borgere tilbage til arbejdsmarkedet.

Hvordan skal målgrupperne prioriteres i forhold til de ressourcer, som er til rådighed?

Samtidig med hovedfokus på unge og virksomhederne er det besluttet at identificere og opprioritere følgende to grupperinger af borgere tilknyttet jobcenteret:

- De, der er tættest på job / uddannelse
- De, der er allerlængst væk fra job og uddannelse med henblik på at få dem flyttet til varig forsørgelse (førtidspension eller fleksjob), således at de ikke fremadrettet optager så mange af jobcenterets ressourcer.

Tilgang og fokus vil være:

- Fokus på at få optimeret den tidlige og forebyggende indsats
- Leder/koordinator skal benytte enhver lejlighed til at italesætte / korrigere / drage læring ud af sager.
- Samarbejde både med eksterne parter og med andre afdelinger i kommunen er altid en prioritet. Samarbejdet er vigtigt for, at der kan skabes resultater.

I forhold til anvendelse af driftsmidler, mentorressourcer, psykologressourcer mv. foreslås følgende prioritering på tværs af målgrupper:

1. Unge
2. Fastholdelse, inkl. sygedagpengemodtagere med arbejdsgiver
3. Jobparate, inkl. sygedagpengemodtagere uden arbejdsgiver
4. Flygtninge

Der var desuden enighed om, at det gode samarbejde med virksomhederne, herunder de socialøkonomiske, skal understøtte fokusområderne.

Mål

Det er ikke et krav fra ministerens side, at der skal opstilles kvantitative mål for indsatsen. Beskæftigelsesudvalget og Det Lokale beskæftigelsesråd besluttede dog, at det er formålstjenligt, at fokusområderne for 2017 suppleres af kvantitative mål.

De kvantitative mål bliver fastlagt i forbindelse med budgetlægningen for 2017, hvor der for hver målgruppe opereres med et antal estimerede helårspersoner.

En oversigt over 2017 målene ses i bilag 2. (oktober 2016)

Indsatser

Beskæftigelsesudvalget og LBR Jammerbugt har besluttet, at forvaltningen løbende formidler status på målopfyldelsen og fremlægger forslag til justering af indsatserne, hvis og når det bliver nødvendigt.

En oversigt over indsatser, som knytter sig til de overordnede fokusområder og øvrige mål fremgår af bilag 3. Tilsvarende vil det af skemaet fremgå, hvilke løbende udviklingstiltag, der er i gang, og hvad status på disse er. Dokumentet er dynamisk, således at forstå, at løbende justeringer af indsatserne tilføjes dokumentet.

Rammevilkår for indsatserne

Der er fire overordnede rammevilkår, som Beskæftigelsesplanen og dermed indsatserne er underlagt:

- Aktiveringsstrategi – godkendt i Kommunalbestyrelsen 29.08.13
- Virksomhedsstrategi – godkendt i Beskæftigelsesudvalget 15.04.13
- Refusionsomlægning pr. 1. januar 2016
- Partnerskabsaftale mellem Jammerbugt Kommune og socialøkonomiske virksomheder – godkendt i Kommunalbestyrelsen 21.05.15

Aktiveringsstrategi og virksomhedsstrategi definerer Jobcenter Jammerbugts tilgang til borgere og virksomheder, og refusion og refusionsomlægning påvirker jobcentrenes

indsats, budgetlægning og budgetopfølgning og dermed de økonomiske muligheder som helhed.

Aktiveringsstrategi

Strategien definerer såvel medarbejdernes tilgang til samarbejdet med borgerne, som målprioritering med indsatserne.

Hovedprincipperne i aktiveringsstrategien støtter op om følgende holdninger:

- Borgeren skal mødes, hvor borgeren er og med respekt.
- Borgeren skal inddrages og gives et balanceret (med)ansvar.
- Fokus skal være på en tidlig, individuel og helhedsorienteret tilgang.
- Fokus skal være på udvikling og på borgerens ressourcer, mens der samtidig arbejdes med at nedbryde borgerens evt. barrierer.
- Frivillighedstankegangen og andre gode elementer skal bringes på banen, hvor det giver mening.

Mål for alle beskæftigelsesindsatserne i Jobcenter Jammerbugt er altid og i prioriteret rækkefølge:

1. Ordinært job/ordinær uddannelse
2. Jobrotation
3. Øvrig virksomhedsrettet indsats
4. Uddannelse/kurser (dog i enkelte tilfælde før pkt. 3)
5. Diverse aktiveringsprojekter
6. Passiv forsørgelse

Følgeligt er fokus altid, at indsatsen for de borgere, som jobcenteret har ansvaret for, i så høj grad som overhovedet muligt, skal være virksomhedsrettet.

Jobcenter Jammerbugts mission er herefter:

- at flest muligt ledige kommer i ordinært arbejde / uddannelse hurtigst muligt
- at borgerne oplever at blive mødt med tillid og en tro på, at de både kan og vil
- at dem, der kan selv, får lov selv - og at dem, der har brug for en ekstra indsats, får denne indsats fra dag et
- at borgerne skal opleve et ejerskab for deres planer gennem medinddragelse i en struktureret og individuel indsats
- at jobcentrets medarbejdere skal have fokus på borgerens motivation, ressourcer, medansvar samt arbejde med mål og delmål fra 1. samtale
- at der skal arbejdes mest muligt virksomhedsvendt
- at virksomhederne skal opleve Jobcenteret som en seriøs og professionel samarbejdspartner
- at medarbejderne på Jobcentret skal føle, at der er brug for deres faglige kompetencer i hverdagen.

Virksomhedsstrategi

Virksomhedsstrategien understøtter det prioriterede målhierarki i aktiveringsstrategien.

Derfor er overskriften for den virksomhedsrettede indsats "Virksomhedsopsøgende arbejde og formidling", hvor virksomhedernes behov for arbejdskraft matches med de kompetencer og ønsker, som de arbejdssøgende har.

Virksomhederne skal have en god oplevelse og en ærlig formidling, og ambitionen er, at Jobcenter Jammerbugts virksomhedsservice skal være virksomhedernes foretrukne samarbejdspartner.

Den virksomhedsrettede indsats koordineres med VÆKST Jammerbugt og Erhvervs- og Vækstrategien. En medarbejder med tværgående arbejdsopgaver i de to forvaltninger vil sikre en styrket dialog og et tættere samarbejde.

Refusionsomlægning og budgetopfølgning

Pr. 1/1 2016 trådte den nye refusionsordning i kraft i beskæftigelsessystemet.

Med omlægningen indførtes der et mere enkelt og gennemskueligt refusionssystem, hvor satserne for den statslige refusion af kommunernes forsørgelsesudgifter i udgangspunktet er ens på tværs af ydelser og aftrappes over tid, fra

- 80 procent de første fire uger
- 40 procent fra uge 5 til 26
- 30 procent fra uge 27 til 52
- 20 procent fra uge 53

Hensigten med refusionsomlægningen er grundlæggende at motivere jobcentrene til hurtigst muligt at hjælpe borgere i alle målgrupper i arbejde eller ordinær uddannelse.

Refusionsomlægningen har afgørende betydning for styring af økonomien.

Budgetlægning, budgetopfølgning, varighed på offentlig forsørgelse og dermed refusion er derfor grundlaget for resultatstyring for arbejdsmarkedsområdet som helhed.

Partnerskabsaftale med socialøkonomiske virksomheder

Et af formålene i aftalen er styrke arbejdet med at skabe meningsfulde arbejdspladser for kommunens udsatte borgere, herunder at øge udbuddet af arbejdskraft, via arbejdsmarkedsrettede indslusningsforløb i virksomhederne. Aftalen vil desuden bidrage positivt til opfyldelsen af Jammerbugt Kommunes aktiveringsstrategi. Endelig forventes det, at samarbejdet vil styrke vækst og udvikling i landdistrikterne, hvor den socialøkonomiske virksomhedsform kan understøtte lokale borgerinitiativer.

Fokusområderne

Ungeindsats

På Kommunalbestyrelsens møde den 27. august 2015 blev det besluttet at Jammerbugt Kommune køber en del af VUC Aabybros lokaler. Dermed er visionen om, at jobcenterets ungeindsats skal finde sted i et uddannelsesmiljø, realiseret fuldt ud. Beslutningen understøtter arbejdet med den opdaterede ungeindsatsplan, jf. bilag 4.

At unge uden uddannelse skal uddannes har i en årrække været et højt prioriteret kommunalt indsatsområde. Med de optimale fysiske rammer for indsatsen, er ambitionen, og forventningerne til resultaterne i 2017 styrket.

Fokus i 2017

Efter folkeskolen og eventuelt gymnasiet starter langt de fleste unge på en kompetencegivende uddannelse. Problemet er, at frafaldet fra uddannelserne er stigende. Derfor er en højt prioriteret opgave i ungeenheden, i tæt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne, at frafaldet mindskes.

Et højt prioriteret indsatsområde er naturligvis også den gruppe af unge, som ikke formår at påbegynde en uddannelse. Dette kan der være forskellige årsager til, men uanset årsag, har ungeenheden et medansvar for, at denne gruppe kommer i uddannelse. I disse tilfælde er det vigtigste, at der i samarbejde med de unge udarbejdes en tydelig og detaljeret plan for den enkelte. En plan som klarlægger og fokuserer på de ressourcer, som den enkelte unge har, sætter klare mål og delmål samt retter fokus mod den nødvendige motivation og eventuelt modning af den unge.

Fokus vil være på at de unge så vidt muligt udvikles og understøttes i det ordinære system, således at Ungeenheden lægger en stor del af deres kræfter på at forebygge frafald og fastholde de unge i at gennemføre den uddannelse, som de er påbegyndt.

For de unge, der endnu ikke er klar til at påbegynde en uddannelse (eller varetage et job) vil indsatsen bestå i at understøtte den enkelte i at udvikle sig til at kunne påbegynde – og gennemføre – en uddannelse.

For at indsatsen på ungeområdet skal lykkes, er et fortsat vigtigt fokus i 2017 at fastholde og udvikle samarbejdet med relevante uddannelsesinstitutioner, andre kommunale forvaltninger samt virksomhederne.

[Samarbejdet med virksomhederne](#)

Omdrejningspunktet for det virksomhedsrettede samarbejde og den virksomhedsrettede indsats er Jobcenter Jammerbugts Virksomhedsservice samt Jammerbugt Kommunes ”En indgang for virksomhederne”.

Virksomhedsservice er jobcentrets aktive formidlingsenhed, som har fokus på en efterspørgselsorienteret tilgang for derigennem at hjælpe virksomhederne med at formulere og opfylde behov, og som:

- understøtter rekruttering med udsøgning og henvisning af jobsøgende
- understøtter virksomhedernes fastholdelse af medarbejdere, hvor arbejdsevnen er truet
- understøtter virksomhederne i forhold til jobrotation og voksenlærlingeaftaler
- understøtter opkvalificering af allerede ansatte
- understøtter borgere med behov for udvikling af arbejdsevne i at komme tilbage på arbejdsmarkedet, eksempelvis via virksomhedspraktik og løntilskud

Særligt om de socialøkonomiske virksomheder:

Et redskab til at bringe de aktivitetsparate uddannelseshjælps- og kontanthjælpsmodtagere tættere på arbejde og uddannelse er samarbejde med kommunens socialøkonomiske virksomheder. Den indgåede partnerskabsaftale danner ramme for dialog om udvikling af området og behovet for justeringer i virksomhedernes indsats på beskæftigelsesområdet.

Samarbejdet går på tre ben:

1. Løbende justering og tilpasning af virksomhedernes tilbud og prisstruktur, så der sikres et match med den aktuelle målgruppe og det økonomiske råderum. Fokus er altid på hurtigst mulig udslusning til indsatser i ordinære virksomheder / uddannelse.
2. Dialog og sparring med virksomhederne med henblik på en styrkelse af virksomhedernes bæredygtighed, henimod størst mulig uafhængighed af antal borgere i forløb.
3. En koordineret opsøgende indsats med henblik på at understøtte etablering af flere bæredygtige socialøkonomiske virksomheder, herunder sparring til sociale iværksættere.

Fokus i 2017:

Virksomhedsservice skal først og fremmest understøtte, at virksomhederne har relevant arbejdskraft til rådighed. Dette kan ske gennem rekruttering og / eller kompetenceudvikling.

Virksomhedsservice skal således medvirke til at kompetenceudvikle virksomhedernes medarbejdere og på samme tid medvirke til at uddanne ledige i de kompetencer, som virksomhederne efterspørger. Dette kan eksempelvis ske via jobrotationsordningen.

Derfor er en højt prioriteret opgave for Virksomhedsservice at afdække, hvilke kompetencer virksomhederne efterspørger, ikke bare i 2017, men også kompetencer som virksomhederne forventer at få brug for på længere sigt.

Virksomhedsservice har desuden fokus på at uddanne virksomhedsmentorer, så de efterfølgende kan støtte de ledige, som deltager i en virksomhedsrettet indsats som f.eks. virksomhedspraktik, eller løntilskudsjob.

I 2017 sættes fokus på at optimere samarbejdet med virksomhederne og mentorer ansat i virksomhederne endnu mere, således at samarbejdet og dialogen bliver endnu tættere.

I samarbejde med jobcenterets rådgivere understøtter Virksomhedsservice empowerment-tilgangen, således at ledige i så vid udstrækning som muligt selv bliver i stand til at opsøge virksomheder med henblik på oprettelse af eksempelvis virksomhedspraktik.

Bilag 1 – Ministerens mål 2017

Beskæftigelsesministeren har udmeldt nye beskæftigelsespolitiske mål for 2017 den 24. juni 2016.

I 2017 er målene:

- Mål 1: Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft.
- Mål 2: Flere unge skal have en uddannelse.
- Mål 3: Borgere i udkanten af arbejdsmarkedet, herunder langtidsledige kontanthjælpsmodtagere, skal tættere på arbejdsmarkedet.
- Mål 4: Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende.

Bilag 2 – Jammerbugt Kommunes mål 2017

Kvalitative:

- Mindst 1 gang om året, inviterer Jobcenter Jammerbugt en repræsentativ gruppe af borgere til dialogmøde. Mødet skal indbyde til dialog om, hvad jobcenteret fremadrettet kan forbedre.
- Mindst 1 gang om året, inviterer Jobcenter Jammerbugt en repræsentativ gruppe af unge, som deltager i indsats i et uddannelsesmiljø, til dialogmøde. Mødet skal indbyde til dialog om, hvad jobcenteret og uddannelsesinstitutionen fremadrettet kan forbedre.
- Mindst 1 gang årligt gennemfører Jobcenter Jammerbugt en tilfredshedsanalyse blandt virksomhederne i kommunen. Denne gennemføres i regi af det tværgående samarbejde under "En indgang".

Kvantitative:

Måltal for 2017 følger Budget 2017, og er opgjort i helårspersoner. Der vil derfor være mulighed for, at følge udviklingen i forbindelse med de månedlige budgetopfølgninger. Måltallene defineres når Budget 2017 er endeligt vedtaget.

Måltal for 2017:

Målgruppe	Måltal
Kontanthjælp	324
Revalidering	68
Sygedagpenge	445
Førtidspension	1518
Ledighedsydelse	125
Ressource- og jobafklaringsforløb	282
Uddannelseshjælpsydelse	325

UNGEENHEDEN

Tilgang og indsats

Indhold

Indledning	14
Forebyggende indsats	15
Grundskole vejledning	15
Forældreinddragelse	15
Tidlig afklaring og udredning	15
Afklaring af muligt uddannelsesniveau	16
Samarbejde med specialefterskoler og opholdssteder	17
Samarbejde på tværs af forvaltninger	17
Ungevejledning	17
STU	18
Erhvervsgrunduddannelse (EGU)	19
Afklaringsforløb på produktionsskolen	19
Praktik som indgang	19
Skoleophold som indgang	20
Fastholdelsesstøtte	20
Arbejdsevne udvikles undervejs	20
Visitation til uddannelseshjælp	20
Unge under 25 år, som ikke har opbrugt deres produktionsskoletid	21
Unge med uddannelsesperspektiv men uafklarede i forhold til retning eller med utilstrækkeligt fagligt niveau	22
Unge uden uddannelsesperspektiv som har opbrugt deres produktionsskoletid eller er over 25 år	22
Unge med psykiske/socialle/personlige problemstillinger i en grad som kræver en særlig indsats	23
Uddannelsespålæg	23
Uddannelsespålæg som redskab i indsatsen	23
Unge som ikke ønsker uddannelse men i stedet ønsker at være jobsøgende	24
Indsats	24
Individuelle samtaler	25
Gruppesamtaler	25
Indsatsen flyttes så vidt muligt til det ordinære system	25
Studieforberedende forløb	26
Lokale grundforløb	26
3 årig HF angst/depression	27
3 årig HF autismeklasse	27

Gruppevejledning af åbenlyst uddannelsesparate	27
Afklarende virksomhedsforløb med branche indgange	27
Måltrettet virksomhedspraktik	28
Mentor	28
Udvikling af personlige/socialle kompetencer	29
Kognitive Gruppeforløb	29
"Gamle" sager	29
Sagsgennemgang med psykolog	29
Opdatering af uddannelsespålæg	30
Visitationsforløb	30

Indledning

Ungeenheden varetager indsatsen for unge mellem 15 og 30 år samt uddannelsesvejledning i grundskolen. De unge mellem 18 og 30 år er typisk på uddannelseshjælp, men Ungeenheden varetager også opgaver i forhold til unge, som er i gang med en uddannelse eller i job. Der vil i disse tilfælde være tale om en fastholdelsesindsats, som oftest i form af mentorstøtte. Derudover har Ungeenheden en opsøgende rolle i forhold til de unge under 25 år, som ikke har en uddannelse, men som f.eks. er i job. For de unge under 18 år handler indsatsen i høj grad om vejledning og om at støtte de unge i at blive klar til uddannelse, herunder iværksættelse af relevant indsats efter den unge har forladt grundskolen.

Målet med arbejdet i Ungeenheden er at sikre, at flest muligt unge kommer i uddannelse eller job – og at de fastholdes i dette. Der sættes i den sammenhæng ind med to primære indsatser:

1. Forhindre at unge kommer på uddannelseshjælp. Dette skal ske gennem en forebyggende og fastholdende indsats
2. Sikre at flest muligt unge bliver selvforsørgende. Dette skal ske gennem en hurtig helhedsorienteret håndholdt individuel indsats

Al afklaring og indsats fra Ungeenhedens side retter sig primært mod det ordinære uddannelsessystem, og hvor muligt vil selve afklaringen og udviklingen ske på ordinære vilkår med SU som forsørgelse.

De unge, som Ungeenheden møder, er en meget bredt sammensat gruppe. Fælles for dem alle er dog, at de har udfordringer i forhold til at gå "den lige vej" i uddannelsessystemet. Hvori disse udfordringer består, spænder vidt lige fra de unge, som bare har brug for en lidt ekstra støtte, til de unge, hvor indsatsen handler om at gøre dem så selvhjulpne i voksenlivet som muligt, men hvor det ordinære arbejdsmarked og uddannelsessystem ikke er realistisk.

En stor del af de unge har udfordringer inden for et eller flere af nedenstående punkter:

- Psykiske udfordringer/diagnoser
- Misbrug/selvmedicinering
- Sociale udfordringer
- Mangelfuld skolegang
- Helbredsmæssige udfordringer

Den overordnede tilgang i Ungeenheden er, at de unge mødes med en tro på, at de kan, at der så vidt muligt arbejdes med de unge i det ordinære system, at der er fokus på parallelle indsatser, og at der er fokus på progression og på, at det der sættes i værk, skal virke.

Forebyggende indsats

En vigtig del af arbejdet i Ungeenheden er den forebyggende indsats, som skal sikre, at de unge i Jammerbugt Kommune i videst muligt omfang kommer i gang med – og gennemfører – en uddannelse. Dette gør dem langt mere attraktive på arbejdsmarkedet og minimerer således risikoen for, at de får behov for at søge uddannelseshjælp eller senere kontanthjælp. Den forebyggende indsats består af flere elementer og varetages primært af UU vejledere.

Grundskole vejledning

UU har en forpligtelse til at vejlede de unge i grundskolen. For de unge, der er vurderet "uddannelsesparate", begrænser vejledningen sig til kollektiv vejledning, hvor de unge bl.a. informeres om muligheder og udfordres på deres uddannelsesvalg og på den måde får hjælp til at blive sporet i den rigtige retning. De elever, som vurderes "ikke uddannelsesparate", deltager også i den kollektive vejledning, men får derudover individuel vejledning, hvor der bliver lagt planer for, hvad der skal til for, at de kan blive klar til uddannelse.

UU vejlederne understøtter i øvrigt skolens arbejde gennem brobygningsaktiviteter og ved at hjælpe med at etablere praktikker således, at eleverne kan få afprøvet og afklaret interesser og kompetencer i praksis. Derudover tilbyder UU at holde oplæg for klasselærerne, som kan inspirere i forhold til det indhold, der kan lægges i undervisningen i "Uddannelse og Job".

Forældreinddragelse

Forældreinddragelsen er selvsagt vigtig i forhold til den forebyggende indsats, da det er i hjemmet, den største påvirkning af de unge foregår. UU deltager på forældremøder på 7.-10. årgang og afholder desuden vejledningsarrangementer, hvor også de unges forældre inviteres med. Det drejer sig bl.a. om åbent hus arrangementer, som afholdes i Aabybro og i Fjerritslev, hvor ungdomsuddannelserne inviteres ind. Disse arrangementer holdes bl.a. for at sikre både forældre og elever det bedst mulige kendskab til de forskellige ungdomsuddannelser, og for at fjerne den barriere, der for nogle familier kan være i forhold til at deltage i de enkelte uddannelsers egne arrangementer, bl.a. på grund af afstand. Derudover giver det mulighed for en dialog med forældrene – også dem, der ellers ikke ville henvende sig.

Tidlig afklaring og udredning

Langt de fleste unge i Jammerbugt Kommune kommer uden problemer i gang med – og gennemfører – en ungdomsuddannelse. Der er dog en gruppe, som har udfordringer i forhold til at påbegynde og ikke mindst gennemføre en uddannelse. Det kan være udfordringer af personlig/social, psykisk, helbredsmæssig eller faglig karakter. For denne gruppe er det vigtigt, at deres udfordringer bliver opdaget så tidligt som muligt således, at der kan arbejdes med dem på den rigtige måde. Hvis de unges udfordringer først bliver opdaget i slutningen af grundskolen eller senere, bliver de i mange tilfælde sværere at

arbejde med, og der er større risiko for, at den unge kommer på offentlig forsørgelse frem for i uddannelse, når vedkommende bliver 18 år.

Ungeenheden bidrager til den tidlige afklaring gennem etablering af praktikforløb. Virksomhedspraktik er et virksomt redskab til mange typer af unge. Virksomhedspraktik kan medvirke til konkret afklaring af de unges udfordringer ved, at der kommer en beskrivelse af, hvordan den unge fungerer, og hvilke ressourcer og barrierer der kommer til udtryk, når den unge ikke er inden for skolens rammer. En praktik kan således også hjælpe med at afklare praktiske kompetencer hos unge, som i deres skoleforløb viser manglende boglige kompetencer. At komme ud i praktik, hvor de unge oplever at være gode til noget, kan give disse unge noget selvtillid og selvværd og kan dermed – ud over at være med til at vise en retning for de unge – også give de unge en tro på sig selv i forhold til den skolefaglige del. Derudover kan en virksomhedspraktik være en god træningsbane for unge, som har psykiske eller sociale udfordringer, og som har behov for at "øve sig" i at være ude blandt andre mennesker. Det rette match mellem virksomhed og den unge er her meget vigtigt, men når det findes, er den relation, der dannes, meget virksom i forhold til den unges afklaring og udvikling.

I forhold til de unges psykiske udfordringer er det Ungeenhedens overbevisning, at det er vigtigt, at der foretages en udredning så tidligt som muligt således, at der kan iværksættes relevant behandling og således, at de rette specialpædagogiske redskaber kan komme i spil.

Afklaring af muligt uddannelsesniveau

UU hjælper som beskrevet med at etablere afklarende praktiker for eleverne i grundskolen.

Sådanne praktikker etableres også for børn i specialklasser, hvor et realistisk tilbud efter endt grundskole, kan vise sig at være en STU (Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse). Det opleves ind imellem i sådanne tilfælde, at der fra forældre og/eller læreres side er et ønske om, at der etableres praktik hos en STU udbyder. Det er imidlertid forvaltningens opfattelse, at det kun i sjældne tilfælde vil være formålstjenstligt at lave en praktik, som peger den unge i retning af en STU. UU vejlederne laver derfor som udgangspunkt kun praktik på en ordinær uddannelsesinstitution eller i en virksomhed.

En virksomhedspraktik kan tilrettelægges meget fleksibelt både i forhold til opgaver og tid, og kan derfor langt hen ad vejen tilgodese de samme behov, som STU-stederne har fokus på. Ulempen ved at benytte STU udbydere til praktik i grundskolen er, at det giver både den unge og forældrene en opfattelse af, at det er den vej, som den unge skal, og man risikerer dermed at skabe forventning om noget, som efterfølgende ikke kan indfries.

Har den unge afsluttet grundskolen, vil det som udgangspunkt være produktionsskolen, der bliver brugt i forbindelse med afklaring af de unges både faglige, praktiske og personlige kompetencer. Der er indgået aftale med produktionsskolen om, at de unge kan

indmeldes på produktionsskolen med det formål af blive afklaret i forhold til uddannelsesniveau (ordinært, EGU eller STU). De unge vil være indskrevet som produktionsskoleelever, men afklaringen vil ske i tæt samarbejde med Ungeenheden.

Samarbejde med specialefterskoler og opholdssteder

Ungeenheden oplever, at der er brug for forventningsafstemning med både specialefterskoler og opholdssteder i forhold til den forventning, som kommunen har til indsatsen – herunder vejledningsindsatsen – når de unge opholder sig på disse skoler/opholdssteder og i forhold til, hvilken forventning de unge kan have til tilbud fra Ungeenheden.

Ungeenheden vil derfor tage initiativ til, at der afholdes årlige dialogmøder, hvor der kan foretages gensidig forventningsafstemning, og fælles problemstillinger kan drøftes. Der vil også blive inviteret repræsentanter fra skolerne, familieafdelingen og PPR, da det er vigtigt, at indsatsen omkring de unge er koordineret, så alle arbejder i samme retning.

Samarbejde på tværs af forvaltninger

De unge befinder sig i et snitfladefelt mellem flere forvaltninger og afdelinger. De er som minimum i kontakt med skolen og en UU vejleder, men flere har også kontakt til PPR, en SSP konsulent eller en rådgiver i Børn og Familie. Derudover er Ungdomsskolen en vigtig aktør. Når de unge bliver lidt ældre, kan der være samarbejdsbehov med Socialafdelingen.

Der er således mange inde over arbejdet med de unge, og i forhold til den forebyggende indsats er det vigtigt, at dette arbejde koordineres, så det sikres, at der arbejdes i samme retning. Det foreslås derfor, at der som minimum afholdes årlige samarbejds møder på tværs af de involverede afdelinger, så der sikres viden om og forståelse for de enkelte afdelingers opgaver og udfordringer.

Derudover vil Ungeenheden invitere rådgivere fra børne- og familieområdet til at deltage i faglig sparring i Ungeenheden en gang i kvartalet. Ungeenhedens rådgivere og UU vejledere deltager ligeledes meget gerne i teammøder/faglig sparring på børne og familieområdet.

Ungevejledning

Udover de unge, som går i grundskolen, har UU en vigtig vejledningsopgave i forhold til de unge op til 25 år, som af forskellige årsager ikke er kommet i gang med eller ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. UU hjælper de unge med at få lagt en plan for, hvordan de kommer i gang med uddannelse, hvilke indsatser der skal til mv. Derudover spiller UU-vejlederne en vigtig rolle i forhold til fastholdelsesindsatsen på uddannelsesinstitutionerne. Det er UU, der bliver kontaktet, hvis der er en ung, som er i fare for at droppe ud af en uddannelse. Indsatsen overfor disse unge retter sig mod at finde ud af, om der kan gøres noget for, at den unge kan fortsætte sin uddannelse, eller om den unge evt. kan vejledes i retning af en anden uddannelse således, at der bliver tale

om et omvalg frem for et frafald. Er dette ikke muligt vil UU-vejlederen hjælpe den unge med at få lagt en ny plan.

STU

Unge, som ikke er i stand til at gennemføre en ordinær uddannelse (herunder KUU og EGU), har ret til særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU), som er en rent kommunalt finansieret 3-årig uddannelse. Der er en forholdsvis stor søgning til STU, men det er vigtigt at understrege, at STU er det sidste valg og kun er en mulighed, når det er afklaret, at den unge ikke vil kunne gennemføre en anden uddannelse – heller ikke med diverse støtteforanstaltninger.

For at de unge i Jammerbugt Kommune sikres så højt et uddannelsesniveau som muligt, vil der fremadrettet være følgende retningslinjer for tildeling af STU:

- *STU tildeles kun i særlige tilfælde umiddelbart efter grundskolen. Det vil være i tilfælde med unge, som har så store fysiske og/eller psykiske udfordringer, at det må betragtes som formålsløst at forsøge at udvikle deres arbejdsevne, og de derfor må forventes at blive tilkendt pension, når de fylder 18 år*
- *STU tildeles kun i tilfælde, hvor det er udelukket, at der kan gennemføres en uddannelse i det ordinære system, herunder KUU og EGU med støtteforanstaltninger. For at kunne træffe denne afgørelse skal de personlige og praktiske kompetencer og ressourcer være afklaret inden indstilling til visitationsudvalget. Dette kan bl.a. ske via afklaringsforløb på produktionsskolen (den unge indskrives som produktionsskoleelev) eller gennem virksomhedspraktikker*
- *I de tilfælde hvor STU visitationen giver afslag på STU med henvisning til, at der ikke er argumenteret tilstrækkeligt for, at den unge ikke kan bringes til at gennemføre en EGU, vil den unge som udgangspunkt blive tilmeldt produktionsskolens afklaringsforløb. Dette gælder også, selv om den unge har opbrugt sin produktionsskoletid. Ungeenheden vil i sidstnævnte tilfælde kunne støtte op med etablering og opfølgning af virksomhedspraktik*

Da der er stor interesse for STU – ikke mindst for unge fra specialklasserne, specialefterskoler og opholdssteder – er det besluttet, at det fremadrettet ikke er en STU vejleder, der deltager i elevgennemgang disse steder. Det vil i stedet være en UU vejleder, som kobler STU vejlederen på i det øjeblik, der er foretaget en målgruppevurdering, som peger i retning af en STU. Dette sker for at sende et tydeligt signal om, at der som udgangspunkt tænkes uddannelse inden for det ordinære system for alle unge og for at holde fokus rettet mod dette.

Erhvervsgrunduddannelse (EGU)

Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) er en 2-årig uddannelse for unge under 30 år, som består af 20-40 ugers individuelt sammensat undervisning og derudover praktik i en virksomhed. Antallet af unge i Jammerbugt Kommune som er i gang med en EGU er stigende, og det er ønsket, at endnu flere kan komme i EGU målgruppen fremfor STU målgruppen.

En EGU er kompetencegivende i sig selv, og den unge kan efterfølgende søge job og blive medlem af en a-kasse. En gennemført EGU kan også bruges til at komme videre på erhvervsuddannelserne.

Fremadrettet vil der være fokus på EGU til to målgrupper. Den ene er den gruppe af unge, som har evner for praktisk arbejde, men hvor det er urealistisk, at de kan bringes til at leve op til de boglige krav og/eller de personlige krav, der stilles for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse. EGU'en vil således være deres mulighed for en kompetencegivende uddannelse og efterfølgende job. Den anden gruppe er unge, som ikke umiddelbart kan gennemføre en erhvervsuddannelse på grund af manglende fagligt niveau eller manglende modenhed, men hvor den unge via en EGU kan bibringes de kompetencer af personlig eller faglig karakter, som vedkommende mangler. EGU'en vil for denne gruppe kunne ses som et for-forløb til en erhvervsuddannelse og vil således ikke være det endelige uddannelsesniveau for den unge. Særligt den sidste gruppe vil der fremadrettet være fokus på, da det er en gruppe, som ellers ofte vil komme for tidligt i gang med en erhvervsuddannelse med større risiko for frafald og dermed risiko for at miste troen på sig selv. Alternativet vil være at tilbyde de unge forholdsvis dyre tilbud efter beskæftigelseslovgivningen. Resultatet heraf kan blive, at de unge måske aldrig får en uddannelse, men i stedet sigter mod ufaglærte job.

Afklaringsforløb på produktionsskolen

Inden en EGU sættes i gang, vil den unge som hovedregel skulle igennem et afklaringsforløb på produktionsskolen. Her arbejdes der på en afklaring af den unges faglige interesseområde og kompetencer. Afklaringen sker i tæt samarbejde med en UU vejleder og retter sig bl.a. mod en afklaring af, hvilken målgruppe den unge tilhører i forhold til uddannelsesmuligheder. Hvis afklaringen viser, at den unge er i EGU målgruppen, vil der i den sidste del af forløbet blive arbejdet på at finde praktik til den unge, som forhåbentlig kan blive til en elevplads i virksomheden.

Praktik som indgang

Det springende punkt i forhold til en EGU er at finde en virksomhed, der ønsker at ansætte den unge som EGU-elev. Der vil derfor som oftest blive arbejdet med virksomhedspraktik, indtil det rette match mellem ung og virksomhed er fundet. Praktikkerne kan etableres af produktionsskolen, UU eller Virksomhedsservice. Først når den unge har en elevplads, vil EGU-forløbet gå i gang.

Skoleophold som indgang

Der vil være unge, som placerer sig i en gråzone mellem STU og EGU. Det er unge, hvor det ikke kan afvises, at de vil kunne gennemføre en EGU, men hvor det på den anden side er tydeligt, at de har brug for særlige rammer til at understøtte deres udvikling.

Det vil for disse unge være muligt at starte EGU-forløbet med 20-40 ugers skoleforløb. Dette forløb kan evt. foregå på en skole, som er godkendt til STU-forløb. Den unge vil således opstarte sin EGU på STU-lignende vilkår, men der vil under forløbet blive arbejdet på at få den unge i praktik, som evt. kan optrappes gradvist, så det sidste år af EGU foregår som fuldtidspraktik. De op til 40 uger på skole kan således enten ligge samlet i starten af uddannelsesforløbet, eller nogle kan "gemmes", så praktikforløbet senere kan afbrydes af skoleophold. I de fleste tilfælde vil der formentlig også være behov for at kunne bruge en del af skoleugerne på f.eks. AMU-kurser.

Fastholdelsesstøtte

Private virksomheder, som ansætter EGU-elever får udbetalt en bonus på i alt 40.000 for de 2 år. Derudover er der mulighed for at give eleven ekstra støtte i form af f.eks. mentor eller hjælp til at komme igennem den skolemæssige del af uddannelsen. Mentorstøtten kan være en af Jobcenterets mentorer, eller det kan være en ansat i virksomheden, der frikøbes til at støtte den unge. Da alternativet til EGU som udgangspunkt vil være LAB tilbud eller evt. STU, vil Ungeenheden sætte forholdsvist massivt ind med fastholdelsesstøtte, hvis der er udsigt til, at dette kan få den unge igennem uddannelsen. Niveaue og indholdet i fastholdelsesstøtten vil afhænge af en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Arbejdsevne udvikles undervejs

Udgangspunktet for en EGU er, at den unge efterfølgende vil være i stand til at påtage sig et ordinært job på 37 timer om ugen. Der vil dog være nogen, hvor arbejdsevnen ikke er 100% ved forløbets start, og hvor det er nødvendigt at udvikle denne undervejs. Der er mulighed for at forlænge EGU'en med et år, så den varer 3 år, hvilket typisk vil blive gjort i sådan et tilfælde. Der er ikke nogen garanti for, at den unges arbejdsevne kan udvikles således, at vedkommende kan bestride et ordinært job, og der vil i nogle tilfælde derfor blive tale om fleksjob efterfølgende. Det vil typisk være sværere at finde en elevplads til gruppen af unge, som har behov for udvikling af arbejdsevnen undervejs. Der kan derfor være behov for at kompensere virksomheden yderligere, udover den bonus som en EGU automatisk udløser. Kompensationen vil ske via frikøb i virksomheden til den ekstra indsats, som den unge kræver i elevtiden.

Visitation til uddannelseshjælp

Hvis en ung ønsker at søge uddannelseshjælp skal vedkommende henvende sig i visitationen. Visitationen er bemandet med et visitationsteam bestående af to rådgivere og to UU-vejledere. Den første samtale i visitationen foregår med en rådgiver den dag, hvor

den unge henvender sig, og den anden samtale foregår inden for en uge herefter med en UU-vejleder.

Visitationsteamet har to vigtige opgaver. Den ene er at sørge for, at de unge så vidt muligt kommer ud i det ordinære system – enten i job eller uddannelse – frem for at komme på uddannelseshjælp ("vend i døren"), og den anden er at sikre, at de unge, som ikke umiddelbart kan komme i det ordinære system, får lavet den bedst mulige plan for, hvordan de kommer i uddannelse (eller job). Visitationsteamet har tre måneder til, sammen med den unge, at få lavet en plan og en vurdering af, om den unge er uddannelsesparat eller aktivitetsparat. Herefter går sagen videre til rådgiverteamet.

Visitationsteamet vil således i første omgang afsøge mulighederne for, at den unge kan starte på en ordinær uddannelse. For at sikre at det kun er de unge, hvor det ikke er muligt at pege på et tilbud i det ordinære uddannelsessystem, som kommer på uddannelseshjælp, vil visitationsteamet i første omgang inddele de unge i fire undermålgrupper:

1. Unge under 25 år, som ikke har opbrugt deres produktionsskoletid
2. Unge med uddannelsesperspektiv, men uafklarede i forhold til retning eller med utilstrækkeligt fagligt niveau
3. Unge uden uddannelsesperspektiv, som har opbrugt deres produktionsskoletid eller er over 25 år
4. Unge med helbredsmæssige/psykiske/sociale/personlige problemstillinger i en grad, som kræver en særlig indsats

Unge under 25 år, som ikke har opbrugt deres produktionsskoletid

De unge som ikke har opbrugt deres produktionsskoletid, vil som udgangspunkt blive bedt om at tilmelde sig produktionsskolen. Alternativt kan de vælge et studieforbereende forløb på VUC (se nedenfor). Der vil dog være en undtagelse for de unge, som vurderes at have så store sociale/psykiske udfordringer, at de ikke er egnede til produktionsskolen – heller ikke til produktionsskolens afklaringsforløb. Denne vurdering vil blive foretaget i samarbejde med produktionsskolen. Derudover kan der være andre undtagelser baseret på en konkret individuel vurdering.

Der peges på Produktionsskolen som indsats, fordi en indsats på produktionsskolen for mange unge kan være første og nødvendige led i retning af en erhvervsuddannelse. Gennem indsats på produktionsskolen er det muligt at modne og udvikle de unge, således at de efterfølgende bliver i stand til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

For at sikre at opholdet på produktionsskolen ikke blot udsætter de unges ansøgning om uddannelseshjælp, vil der være en rådgiver og en UU-vejleder med fast træffetid på Produktionsskolen, som sikrer løbende rådgivning og vejledning af de unge således, at de går videre i uddannelse efter produktionsskoleopholdet. I den forbindelse vil der desuden være mulighed for, at de unge bliver tilknyttet Ungeenhedens overgangskoordinator.

Unge med uddannelsesperspektiv men uafklarede i forhold til retning eller med utilstrækkeligt fagligt niveau

De unge, som giver udtryk for, at de gerne vil have en uddannelse, men som er uafklarede i forhold til, hvilken uddannelse det skal være, eller som ikke har de rette faglige niveauer til at blive optaget, vil som udgangspunkt blive bedt om at tilmelde sig et studieforberedende forløb på VUC. Der kan dog være undtagelser baseret på en konkret individuel vurdering. De unge vil under forløbet være berettiget til SU. Dette forløb kan desuden bruges til unge, som har tilmeldt sig uddannelse, men hvor der er en mellemliggende periode, før der er uddannelsesstart. Hvis de unge, som vurderes i målgruppen for forløbet, ikke umiddelbart ønsker at tilmelde sig, kan rådgiveren give et uddannelsespålæg, som indebærer, at de skal starte på forløbet, medmindre de vælger at starte på en anden uddannelse.

Det studieforberedende forløb indeholder undervisning i dansk, matematik, engelsk og samfundsfag. Ungeenheden og jobcenterets virksomhedskonsulenter hjælper med at arrangere besøg ud af huset ca. hver 14. dag – enten på virksomheder eller uddannelsesinstitutioner. Undervisningen vil tage udgangspunkt i disse besøg og får således, udover det faglige, også et afklarende omdrejningspunkt. For de unge, der har brug for kortere virksomhedspraktikker undervejs i forløbet som et led i deres uddannelsesafklaring, vil jobcenterets virksomhedskonsulenter være til rådighed. Derudover vil der være løbende mulighed for rådgivning og vejledning fra en rådgiver og en UU-vejleder for at sikre, at den unge har en uddannelsesplan efter afslutning på det studieforberedende forløb.

VUC og Ungeenheden laver elevgennemgang en gang om måneden, hvor de enkelte unge på forløbet drøftes med henblik på at være på forkant i forhold til evt. udfordringer og sikre det bedst mulige samarbejde i forhold til hver enkelt af de unge.

Unge uden uddannelsesperspektiv som har opbrugt deres produktionsskoletid eller er over 25 år

De unge, som ikke har ønske om at tage en uddannelse og som enten har opbrugt deres produktionsskole tid eller er over 25 år, vil efter den anden visitationssamtale, som foregår med en UU-vejleder, komme på et vejledningsforløb i Ungeenheden. Vejledningsforløbet vil i de første 6 uger have fokus på andre muligheder for forsøgelse end uddannelseshjælp og viderefører således den indsats, der har været i de første to visitationssamtaler for at få de unge i gang med enten job eller uddannelse. Forløbet vil bl.a. indeholde virksomhedsbesøg, besøg på uddannelsesinstitutioner, besøg på TAMU, mv. For de unge, som stadig er på uddannelseshjælp efter de første 6 uger, vil der efterfølgende være 6 uger med en mere intensiv vejledning rettet mod, at den unge får lavet en plan for, hvordan vedkommende bliver selvforsørgende.

For begge dele af vejledningsforløbet gælder, at de unge møder en dag om ugen. De resterende fire dage i ugen vil være fyldt ud med andre aktiviteter – typisk enten aktivering på værkstedet, virksomhedspraktik eller individuelle opgaver som f.eks. at opsøge

konkrete virksomheder eller uddannelsesinstitutioner. De tilbagemeldinger, der kommer herfra, vil blive brugt aktivt i vejledningsforløbet. Efter endt vejledningsforløb forventes en del af de unge at starte på ordinær uddannelse. De resterende unge vil blive visiteret videre til rådgiverteamet, dog undtaget de unge, som vurderes til at være åbenlyst uddannelsesparate, som bliver hos visitationstemaet.

For de unge, som har større psykiske eller personlige udfordringer, vil der typisk være en anden aktiveringsindsats – se nedenfor.

Unge med psykiske/sociale/personlige problemstillinger i en grad som kræver en særlig indsats

De unge, som visitationstemaet, evt. i samarbejde med jobcenterets psykolog, vurderer har psykiske, sociale eller personlige problemer i en grad, som kræver en særlig indsats, vil som udgangspunkt blive tilmeldt et 6 ugers vejledningsforløb, som er rettet mod, at den unge får lavet en konkret plan for, hvordan vedkommende bliver selvforsørgende (samme forløb som beskrevet ovenfor). Vejledningsforløbet vil blive kombineret med individuel afklaring – herunder evt. psykologisk/psykiatrisk udredning eller behandling, misbrugsbehandling mv. Vejledningsforløbet kan forlænges ved behov. Målet med vejledningsforløbet er at få lagt en plan i forhold til, hvad der skal til for, at den unge kan komme i uddannelse (alternativt job) således, at der kan foretages en vurdering af, om dette kan ske inden for et år (uddannelsesparat), eller der skal mere tid til (aktivitetsparat).

Når denne vurdering er foretaget, visiteres den unge videre til rådgiverteamet.

Der kan efter konkret individuel vurdering blive iværksat en indsats for den unge, som ikke involverer vejledningsforløbet.

Uddannelsespålæg

Alle unge, som modtager uddannelseshjælp, skal have et uddannelsespålæg. Uddannelsespålægget er rettet mod den unges opstart på uddannelse. Pålægget gives i tre trin. På trin 1 skal den unge komme med relevante forslag til uddannelser, som vedkommende på kortere eller længere sigt kan påbegynde. På trin 2 skal den unge søge om optagelse på uddannelse, og på trin 3 skal den unge påbegynde uddannelse, hvis vedkommende er optaget. De enkelte trin gives med en individuel tidsfrist. For unge, som er meget udfordrede, kan trin 1 således gives med en meget lang frist, mens der kan laves en kort frist for unge, som egentlig er klar til at begynde på uddannelse.

Uddannelsespålæg som redskab i indsatsen

Uddannelsespålægget vil blive brugt som et aktivt redskab i indsatsen i Ungeenheden, forstået på den måde, at der løbende bliver fulgt op på tidsfrister og sikres, at den unge er på det relevante trin. Ved at bruge uddannelsespålægget aktivt kommer der fokus på den unges vej mod uddannelse, og på hvor i processen den unge er, samt hvad der skal til for at komme videre. Derved sikres, at de unge kommer i gang med uddannelse så hurtigt som muligt og således ikke modtager uddannelseshjælp i længere tid end nødvendigt.

Brugen af uddannelsespålægget vil være en del af det vejledningsforløb, som de unge skal igennem i visitationsperioden.

Der vil formentlig være unge, som vil føle denne måde at bruge uddannelsespålægget som et pres, når de f.eks. bliver bedt om at tilmelde sig en uddannelse inden en bestemt dato. Det er i den forbindelse vigtigt at finde den rette balance mellem pres og at følge den unge. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at presse den unge til noget, som vedkommende ikke er klar til, men på den anden side er det vigtigt, at der er fokus på den unges ressourcer og, at den unge udfordres og mødes med en tro på, at vedkommende godt kan – selvfølgelig med den rette støtte.

Unge som ikke ønsker uddannelse men i stedet ønsker at være jobsøgende

Der er en del af de unge på uddannelseshjælp, som ikke ønsker at komme i gang med en uddannelse, men som i stedet gerne vil have et job. Hidtil har praksis været, at disse unge vurderes til at være åbenlyst uddannelsesparate (hvis de vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde) og henvises til aktivering på værkstedet, mens de er jobsøgende. Dette betyder, at ikke alle åbenlyst uddannelsesparate er uddannelsessøgende og dermed også, at der vil være unge, som er vurderet som åbenlyst uddannelsesparate, som ikke går i gang med uddannelse i forbindelse med de primære studiestarts måneder – august og januar.

Det er intentionen bag kontanthjælpsreformen, at de unge skal have en uddannelse, og fremadrettet vil disse unge blive mødt af et uddannelsespålæg, som betyder, at de kun har en begrænset periode til at søge job. Herefter skal de tilmelde sig uddannelse. Hvorvidt de efterfølgende ønsker at gennemføre uddannelsen, eller de kun vælger at følge uddannelsen, indtil de har fundet et job, vil være op til dem selv. Dog vil Ungeenheden kraftigt opfordre til, at de vælger at gennemføre uddannelsen.

Der vil dog være unge, som ønsker job, og som det er meget svært at motivere til uddannelse, og hvor vejen til evt. uddannelse realistisk set vil gå gennem et job først. Det er unge, som typisk har udfordringer af faglige eller psykisk karakter, og som ofte har dårlige erfaringer fra grundskolen. For disse unge kan vejen til uddannelse være et job, som får dem til at se formålet med uddannelse, og som får dem til at få øje på, at de har flere kompetencer, end de troede. Disse unge vil stadig få et uddannelsespålæg, men tilgangen og indsatsen vil være en anden end for dem, der vurderes at skulle i nytteindsats på Værkstedet.

Indsats

Uanset om de unge er vurderet uddannelsesparate eller aktivitetsparate, vil indsatsen i Ungeenheden altid rette sig mod at få den unge i uddannelse. Der kan være enkelte tilfælde, hvor uddannelse ikke er realistisk på grund af den unges funktionsniveau. Her vil indsatsen rette sig mod at afklare, om den unge vil kunne varetage et job på ordinære vilkår, eller om der skal påbegyndes afklaring til fleksjob. Indsatsen vil tage udgangspunkt i

den plan, som den unge udarbejdede under visitationsforløbet, og planen vil løbende blive opdateret og justeret, efterhånden som den unge når delmål eller bliver yderligere afklaret.

Indsatsen vil altid være individuelt tilrettelagt, og det er ikke muligt at beskrive alle de muligheder, der er for aktiviteter og tilbud. Nedenstående er derfor en beskrivelse af de primære redskaber i indsatsen.

Individuelle samtaler

De individuelle samtaler med rådgiver er omdrejningspunktet for indsatsen i Ungeenheden. Det er gennem de individuelle samtaler, at der lægges en plan sammen med de unge, og det er gennem samtalerne, at der følges op på planen således, at det sikres, at den indsats, der er i gang, er den rette og, at der sker progression i forløbet. Hvis den unge er i tilbud hos en ekstern leverandør, vil det som oftest være mest hensigtsmæssigt, at denne deltager i (en del af) samtalen. Det er vigtigt, at samtalerne både bruges på at få samlet op på de aftaler, der blev lavet ved sidste samtale og i den forbindelse på, om progressionen i forløbet er som forventet og på at drøfte den fremadrettede plan og behov for eventuelle justeringer.

Udover at være omdrejningspunkt for arbejdet med borgernes individuelle planer kan de individuelle samtaler planlægges som en indsats i sig selv. Det vil være i de tilfælde, hvor det vurderes, at den unge har brug for løbende coachende samtaler til at understøtte den unges egen indsats i forhold til at komme i gang med uddannelse.

Gruppesamtaler

Der vil fremadrettet blive arbejdet med gruppesamtaler både for de uddannelsesparate og de aktivitetsparate. Gruppesamtalerne kan bruges med forskelligt formål. Der er erfaring for, at gruppesamtaler har positiv betydning for deltagerens oplevelse af samtalen frem for en individuel samtale. Samtalen bliver mere ligeværdig, og der kan bygges videre på andres udsagn således, at man kommer bedre omkring et emne. Derudover har det ofte en positiv effekt for deltagerne, at de føler sig som en del af en gruppe. Særligt for de unge kan det at have et positivt tilhørsforhold være vigtigt for deres videre udvikling.

Gruppesamtalerne kan desuden bruges i forhold til de unge, som af forskellige årsager kan være i gang med et mindre intensivt forløb. Det kan f.eks. være unge, hvor indsatsen er fokuseret omkring et behandlingsforløb, eller hvor den primære indsats ligger i at skabe struktur i hverdagen via bostøtte. Disse unge kan med mellemrum mødes med en rådgiver i mindre grupper, hvor der samles op på deres situation. Disse gruppesamtaler kan både have et planlagt tema, som vurderes at være relevant for alle deltagere, eller det kan være op til deltagerne at vælge, hvad de har behov for at der bliver talt om.

Indsatsen flyttes så vidt muligt til det ordinære system

Det er forvaltningens overbevisning, at det bedste sted at blive gjort klar til uddannelse er ude i det ordinære uddannelsessystem. Det er på uddannelsesinstitutionerne, hvor de unge tilknyttet Ungeenheden møder andre unge, som er i gang, og som de kan spejle sig i

og blive positivt påvirket af, og det er underviserne på uddannelsesinstitutionerne, som bedst kan vurdere de unges parathed.

Når de unge ikke allerede er i gang på uddannelsesinstitutionerne, skyldes det som oftest netop manglende parathed i forhold til at kunne honorere uddannelsesinstitutionernes krav til at være afklaret omkring enten uddannelsesvalg, personlig modenhed og/eller psykisk stabilitet. Det er forvaltningens ønske, at der fremadrettet i langt højere grad arbejdes med disse parathedsfaktorer i ordinære uddannelsesforløb, fremfor mens de unge er på uddannelseshjælp. I den sammenhæng er det vigtigt at være opmærksom på, at de unge med denne måde at tænke indsatsen på, kommer ud på uddannelsesinstitutionerne tidligere, end de ellers ville, og skolerne skal derfor være parate til at håndtere unge med større udfordringer. For at dette kan lade sig gøre, støtter Ungeenheden op med ekstra fastholdelses- og afklaringsstøtte, når de unge starter i uddannelse og indtil de er stabile i deres tilknytning.

På trods af ekstra støtte fra Ungeenheden er det dog næppe realistisk, at noget større antal af unge vil starte tidligere i uddannelse, da de stadig skal kunne leve op til forholdsvis store krav. Det er derfor nødvendigt, at der udvikles tilbud inden for de ordinære uddannelser, som kan fungere som "sluse" for de unge. Der arbejdes på udviklingen af følgende forløb:

Studieforberedende forløb

Ungeenheden har i samarbejde med VUC udviklet et studieforberedende forløb, hvor de unge kan modtage undervisning i dansk, matematik og engelsk på individuelt niveau samt undervisning i samfundsfag. Gennem forløbet vil der være besøg på virksomheder eller uddannelsesinstitutioner ca. hver 14. dag. Ungeenheden støtter op med rådgivning og vejledning under forløbet samt med hjælp fra virksomhedskonsulenter til at finde kortere praktikker til de unge, som har brug for praktisk afklaring undervejs. (Se i øvrigt under afsnittet om visitation).

Forløbet er tiltænkt de unge, som har ønske om uddannelse, men som enten ikke er helt afklaret i forhold til uddannelsesretning, mangler modenhed i forhold til at tage ansvar for sin egen læring, eller som mangler de rette faglige niveauer for at kunne blive optaget på den ønskede uddannelse.

Lokale grundforløb

Jammerbugt Kommune ønsker i samarbejde med VUC, erhvervsskoler og lokale virksomheder at medvirke til udviklingen af lokale grundforløb, som kan rumme de unge, som er udfordrende i forhold til modenhed, og/eller som har psykiske udfordringer som f.eks. angst eller ADHD, og som derfor har brug for særlige rammer for at kunne gennemføre en uddannelse.

Ungeenheden vil i den sammenhæng kunne byde ind med mentorstøtte og hjælp fra virksomhedskonsulenter i forhold til at finde elevpladser.

3 årig HF angst/depression

Jammerbugt Kommune ønsker i samarbejde med Fjerritslev Gymnasium at udvikle et 3 årigt HF-forløb rettet mod unge med angst eller depression. Det er oplevelsen, at der er en del – særligt piger – som er fagligt velfunderede, men som har psykiske udfordringer, og som af den grund ikke kan klare et gymnasieforløb. Der er derfor ønske om at udvikle et forløb, hvor de unge bliver udfordret fagligt og dermed mødt i de ressourcer, som de har, men hvor der samtidig er mulighed for at arbejde med deres psykiske udfordringer, bl.a. ved at strække HF uddannelsen over 3 år, så der er mulighed for sideløbende at deltage i behandling.

Ungeenheden kan byde ind med mentorstøtte samt støttende samtaler ved jobcenterets psykolog.

3 årig HF autismeklasse

Jammerbugt Kommune ønsker i samarbejde med VUC at udvikle et tre årigt HF forløb rettet mod fagligt velfunderede unge med en diagnose inden for autismspektret eller autismealignende træk. Det opleves, at der er en del unge med autisme eller autismealignende træk, som har svært ved at begå sig i uddannelsessystemet på trods af, at de er fagligt velfungerende. Der er derfor ønske om at udvikle et tre årigt HF-forløb, som kan rumme disse unge ved bl.a. i planlægningen at tage højde for de unges behov for struktur.

Ungeenheden kan byde ind med mentorstøtte og faglig sparring til underviserne med jobcenterets psykolog.

Gruppevejledning af åbenlyst uddannelsesparate

Der vil være gruppevejledningsforløb for de åbenlyst uddannelsesparate 4 gange om året. Forløbene planlægges i forhold til erhvervsskolernes opstartsdatoer. Vejledningen retter sig mod at sikre, at de unge er tilmeldt uddannelse og evt. hjælpe med dette ved behov.

Afklarende virksomhedsforløb med branche indgange

Mange af de unge, der søger uddannelseshjælp, er uafklarede i forhold til, hvad de kunne tænke sig at arbejde med fremadrettet. Da det endnu er uklart, hvad målet er, er det ikke umiddelbart muligt at lave en målrettet virksomhedspraktik. Derimod vil der blive arbejdet med "branche indgange", hvor de unge skal vælge, hvilken branche de i første omgang ønsker at få afklaret interesser og kompetencer indenfor. Det vil sige, at den unge kan vælge f.eks. håndværk, men ikke et specifikt job. Fordelen ved denne model er, at virksomhedskonsulenterne har et større felt af virksomheder at arbejde med, og dermed vil de hurtigere kunne finde en praktik således, at der kan komme gang i afklaringen. Denne type praktikker vil typisk vare 2-4 uger. Når den unge er blevet mere afklaret i forhold til jobønske, kan der iværksættes en mere målrettet virksomhedspraktik.

Målrettet virksomhedspraktik

Når den unge er så afklaret omkring ønsker til fremtidigt job, at der kan peges på konkrete jobfunktioner, kan der arbejdes med målrettet virksomhedspraktik. Et sådant forløb vil vare op til 13 uger, men kan i særlige tilfælde forlænges. Formålet vil være at få afprøvet den unges interesse og kompetencer inden for faget og at få en vurdering af, om det er realistisk, at den unge vil kunne tage en ordinær uddannelse inden for faget, eller om der skal laves en alternativ plan. Denne plan kan f.eks. indebære, at der skal skiftes jobområde, eller at der i stedet for f.eks. en erhvervsuddannelse skal arbejdes i retning af EGU eller i enkelte tilfælde evt. ufaglært arbejde.

Når den unge er afklaret i forhold til uddannelse, vil vedkommende som udgangspunkt blive tilmeldt det studieforberevende forløb på VUC. Der kan dog være tilfælde, hvor det giver mere mening at forlænge praktikken f.eks. med henblik på, at det kan blive til en elevplads, når den unge har gennemført grundforløbet eller i forhold til de unge, hvor det er forudsætningen for, at de kan tage en uddannelse, at den er meget praktisk baseret. I de tilfælde vil de unge fortsætte i praktik (og dermed på uddannelseshjælp) frem til studiestart i stedet for at starte op på det studieforberevende forløb.

Mentor

De unge kan få en mentor tilknyttet – enten som den eneste indsats eller som supplement til andre indsatser. Det konkrete indhold i mentorindsatsen aftales individuelt, men retter sig altid mod at hjælpe den unge på vej i uddannelse (eller evt. job). Mentoren kan f.eks. bruges i forhold til unge med angst, som har brug for at blive hjulpet gradvis i gang med noget nyt. Mentoren kan bruges i forhold til at understøtte sunde vaner og struktur, som kan hjælpe den unge til at gennemføre uddannelse, eller mentoren kan have samtaler med de unge og derigennem støtte dem i at finde ud af, hvad de vil i forhold til uddannelse, og hvad der skal til for at det kan lykkes for dem mv.

Udover mentorer, som er ansat i Beskæftigelsesafdelingen, er der etableret et korps af frivillige mentorer. Det frivillige mentorkorps består af mennesker, som har overskud til at gøre en indsats for andre. Opgaverne som tilfalder de frivillige mentorer kan være mangeartede afhængig af den konkrete unges behov, og kan f.eks. være en telefonopringning om morgenen for at sikre, at den unge er kommet op, en snak om hvordan dagen er gået, gåture eller andre former for fysisk aktivitet og meget andet.

Derudover er Ungeenheden i gang med at opbygge et "ung til ung" mentorkorps, som består af unge mennesker, der har lyst og overskud til at hjælpe jævnaldrende. Den hjælp, de unge mentorer kan tilbyde, er f.eks. at tage den unge med i den lokale idrætsforening og på den måde hjælpe den unge med at danne netværk og få sunde vaner, eller det kan være at møde den unge om morgenen på uddannelsesinstitutionen, hvis det er svært at starte et nyt sted, at tale med den unge om det der er svært og meget andet. Der arbejdes på at finde ungementorer på de forskellige uddannelsesinstitutioner og med forskellige interesser, således at der kan laves de bedst mulige match.

Udvikling af personlige/sociale kompetencer

For en stor del af de unge – både de uddannelsesparate og de aktivitetsparate – ligger udfordringerne i de personlige og sociale kompetencer, og det er netop disse udfordringer, som forhindrer dem i at komme i uddannelse. Det kan handle om manglende tro på sig selv, eller det kan handle om mangelfulde strategier i forhold til at håndtere psykiske udfordringer, manglende evner i forhold til at indgå i sociale sammenhænge og meget andet.

Disse unge kan have brug for et forløb særligt målrettet disse udfordringer. Langt hen ad vejen vil der kunne arbejdes med dem i en virksomhedspraktik, på det afklarende forløb på produktionsskolen eller i det studieforbereende forløb på VUC med mentorstøtte fra Ungeenheden, men der er unge, hvor der skal mere til. For disse unge vil der bl.a. være mulighed for forløb på kommunens socialøkonomiske virksomheder. Derudover kan der tilrettelægges særlige forløb efter behov.

Hvis ovenstående eller et mentorforløb ikke er nok til at skabe progression i forløbet, og den unge i øvrigt er udredt ved psykolog/psykiater, og evt. behandling er iværksat, kan der i særlige tilfælde tilbydes dagforløb på f.eks. Nordbo eller andre specialtilbud.

Kognitive Gruppeforløb

En stor del af de unge – særligt de aktivitetsparate – har udfordringer af psykisk karakter. En del af dem er under udredning eller i behandling, og andre er udiagnosticerede. Fælles for dem er, at de generelt har et behov for at forstå deres psykiske lidelse/udfordring og samtidig lære at håndtere den i hverdagen, således at de kan arbejde i retning af at kunne komme i uddannelse. På denne baggrund udvikles der sammen med jobcenterets psykologer et gruppeforløb, som er rettet mod netop forståelse og håndtering af psykiske udfordringer og diagnoser. Det vil være en psykolog, som står for forløbet og for udviklingen af det, men det er hensigten, at en rådgiver eller en mentor på sigt skal kunne stå for forløbet med hjælp fra jobcenterets psykologer.

”Gamle” sager

Der er i Ungeenheden en del ”gamle sager” – dvs. sager som er startet op inden den beskrevne tilgang i forhold til ny visitationsmodel og indsatser. For at sikre progression i disse sager vil nedenstående indsatser blive sat i værk. Derudover vil tilgangen være den samme som til de nye sager.

Sagsgennemgang med psykolog

Der bliver lavet sagsgennemgang sammen med en psykolog af de aktivitetsparate (ca. 200 sager). Formålet med sagsgennemgangen er at få psykologens vurdering af, om den unge er tilstrækkeligt udredt, eller om der med fordel kan iværksættes psykologisk screening eller undersøgelse samt vurdering af, om der er lagt en tilstrækkeligt klar plan og om eventuelle igangværende indsatser er relevante at fortsætte. Der vil i denne

sammenhæng også blive taget stilling til, om der er unge, som skal flyttes fra aktivitetsparat til uddannelsesparat.

Opdatering af uddannelsespålæg

Uddannelsespålægget vil blive opdateret efter samme model som for de nye sager, således at uddannelsespålægget bruges som en aktiv del af indsatsen.

Visitationsforløb

De unge – både aktivitetsparate og uddannelsesparate – som har behov for at arbejde med at få lavet en ny opdateret plan, eller hvor den unge kan have brug for noget inspiration i forhold til mulighederne i det ordinære system, kan tilmeldes visitationsforløbet, hvor der netop arbejdes med plan og muligheder.